

14 סמ"ל/36

ישיבת 30.1.74.

בפני: אל"מ (מיל) כרמי ישראל

הופיע ק/5902 אל"מ אלשור גדעון ולאחר שהוסבר לו כי הוא רשאי שלא להסכים לתת עדות בפני אל"מ כרמי אם יש לו סיבות אישיות לכך אמר שמוכן לתת העדות בפני אל"מ כרמי ואומר

עד תאריך 8.73 10 הייתי משך 4 שנים מח"ט 274 (טנקים טירון), החל מחאריך זה התפנית רמ"ח תורת לחימה במה"ד/מסכ"ל. עם ביטול המינוי של מפקד חטיבה 274 קיבלתי מינוי משנה חירום של רמ"ט אוגדה 143. שבוע לאחר מכן התקיים תרגיל שלדי אוגדתי של האוגדה, אך אני מלאתי בו תפקיד של מח"ט 875 וזאת על פי בקשת מפקד גי"ש שאז אלוף אדן, שהסביר לי כי למרות שאני מיועד להיות רמ"ט האוגדה הרי את כל ההכנות כרמ"ט וארגון התרגיל עשה אל"מ בירו (דיין) המיועד להיות מח"ט 875 וכדי למנוע אי הבנות עם פירוק היחידה בגמר התרגיל מוטב שבתרגיל אהיה מח"ט 875 ולא רמ"ט האוגדה. זה היה מצב משונה בעצם, כן ההגיון אומר את ההיפך, כי מאחר שאני קיבלתי מינוי כרמ"ט ואל"מ בירו כמח"ט 875 - לכן היה מוטב שכל אחד ימלא כבר בתרגיל את התפקיד לפי המינוי. זה היה בעצם המגע היחיד שלי עם האוגדה הזאת עד יום כיפור בבוקר.

ב-5.10.73 התקשרתי ביזמתי למפקדת האוגדה כי ידעתי כבר במה"ד על הכוננות ונאמר לי שהסגל המדיר של האוגדה בכוננות לגיוס וכי עלי להשאר בבית צמוד לסלפון ולהיות מוכן לקריאה. ביום כיפור ב-0930 התקשרתי לאוגדה ונאמר שי שמתקיים הגיוס ועלי להופיע מיד לאוגדה. בבואי למטה האוגדה בשדה תימן פגשתי את מפקד האוגדה, סגנו וכל המטה והאוגדה היתה במצב של התגייסות והצטיידות. במהלך ההצטיידות אני זוכר כמה קשים רציניים מאד שהכבידו האיטו והקשו את כל התהליך. לדוגמא 4 טנקים עבור חטיבה 421 היינו צריכים לקבל ממקורות רבים ומרוחקים זה מזה, לכן פויטי זורד, מכשירי קשר וכריטיים חיוניים אחרים לדוגמה נוספת - נושא הנני"ם עבור האוגדה - שהיינו צריכים לקבלם בבסיסי מה"ד שונים ובמתקן 500 מתקן 500 סרב לתת לנו את הנני"ם - כיון שגם הסהתגייסו במסגרת אוגדה 162 כחטיבה 500. נושא אחר שהקשה מאד על גמר החמוש כל יחידות האוגדה -

היה בסיס התחמושת בבאר-שבע, שהיה צוואר בקבוק ועיכב את האגד הארטילרי של האוגדה שהיה מרוכז כמחנה נתן, וגרם לפיגור של כ-24 שעות בהגעת האגד כאגד לקרב. העמסת התחמושת שם התנהלה בעצלתיים ולאיכלו להעמיס כמה משאיות בר-זמנית. לא היה ציוד מזדרני להעמסקה. בבונקרים של התחמושת של האוגדה בשדה תימן גם היו צווארי בקבוק כי לא היו מלגזות, ובפיקוד הפנו אותי למפק' חט' מחוז הנגב שהפנתה אותי לישובים - וחוזר חלילה - ועד שהגיעו המלגזות איבדנו לפחות 10-12 שעות יקרות לגבי האוגדה בכללותה, ולצבי הארטילריה בכללותה איבדנו להערכת 24 שעות. בסופו של דבר קיבלתי הוראה טלפונית מרמ"ט הפיקוד או ממישהו אחר שם - לא אזכור בדיוק ממי - להוריד את הסנקים בשלב זה ללא דרגים ואפילו עם כסנים לא מלאים - ובלבד שיצאו מהר היו חסרים פריטים עקריים שבלעדיהם הסנקים אינם סנקים - כגון מכשירי קשר. הקשיים העיקריים היו בחטיבה 421, אבל גם בחטיבות האחרות היו קשיים.

אפשר לציין ככלל שקבלת הזיוודים וצל"מ מבסל"ש וממתקן 500 - שהיו מחוכננים מראש למסירת הציוד לנו - התנהלה בקשיים רביסורק בלחץ של הפיקוד הצלחתי לקבל את הפריטים המגיעים לנו. לדוגמא - בביה"ס בג'וליס היינו נאלצים לפרוץ את הדלתות ממדור הקשר ולעקור את מכשירי הקשר מתוך שולחנות הלימוד. הנורא ביותר בכל הפרשה היה המחסור במקלעים. לסנקים 60 מ של חטיבה 600 וגדוד הסידור האוגדתי ולסנקי 3 A של חטיבה 421.

הבעיה בסנקים 60 מ היחה חוסר האמינות של המקלעים שהגיעו בזמנו מארה"ב ~~בצורה~~ ולצה"ל היה זמן של לפחות שנה להתליפם באחרים ולא עשה כן. היה גם מחסור כללי באמצעים אופטיים - והסמחטי"ם פנו אלי תוך כדי ההצטיידות בקריאה לעזור להם שלחנו קצין שנשא אתו מסמך של אל"מ שמחה מעוז - שבא לעזור לנו בנושא מנהלה - רבו התחייבות צה"ל להחזיר תשלום כספי תמורת ציוד אופטי - וכך קיבלנו מחנות זניוק בחיפה 100 משקפות.

לדוגמא כשהגעתי לאוגדה לא היתה משקפת אפילו עבור מפקד האוגדה - וביום ב', בטסה, נתתי למפקד האוגדה את המשקפת שלי, יותר מאוחר הוא הצטייד במשקפת שלל. היה גם מחסור רציני מאד בדרכי רב מינוע - הן כלים קרביים והן כלים

לדרגים, כגון, ג'יפי סיור, נני"ם ורכב 6x6.

התנועה לעבר התעלה נקבעה על ציר באר-שבע - שבטה - ג'בל לבני - רפידים - טסה, ונאמר לנו לשלוח, ומה שיותר מהר, כל סנק שמאויש ומוכן (ובשלב מסויים שלחו אפילו סנקים עם בטנים לא לגמרי מלאים - כך הורו לי). אני עמדתי על כך שיורד לפחות פלוגות פלוגנת ולא פחות מ-10 סנקים. קבענו תחנות תדלוק לאורך הציר ונשלח לשם ק' האספקה שתידלק אתהסנקיםבדרך - בנקודות התדלוק. החפ"ק של האוגדה יצא ראשון לשטח וכך החפ"קים של החטיבתהם קלטו את היחידות למטה והכניסו לקרב. לא היו נפק"ים עלהציר והוא היה פלתי מבוקר. נסעו בעיקר על שרשראות והתנועה הייתה לכורן אחד. אנו קבענו 4 מאספים טכניים לתיקון כלים שנתקעו. עבור הסנקים של חט' 8 שהיו במחנה פלוגות קיבלנו מעט מובילים איטיים - שלדעתי הפריעו בתנועה של כלל האוגדה והפיקוד מאשר הויעלו - כי הם סתמו את הצירים בתנועתם האיטית ולא אפשרו לרכב לעקפם. התנועה הייתה ללא פקודת הסעים - הדבר היחידי שהוכתב היה ציר התנועה.

כשלב יותרמאוחר. כיון שאגד התחזוקה של האוגדה הגיע מאוחר ולא כל דרגי היחידות היו מלאים ביקשתי את הפיקוד ברפידים לתת לנו תחמושת ודלק ישר מהמת"ק של רפידים - למרות שהיינו צריכים להתבסס - לפי הנוהלים - על הדרגים שלנו.

בנושא הגיוס של כ"א ביום כיפור טיפלתי רק בבעית המחסור באוטובוסים להסעת המתמצבים ממקומות המפגש למקומות ההתארגנות של היחידות, היו כמה יחידות שפנו אלי וביקשו אוטובוסים למטרה זאת - והיו מקרים שהיה מחסור רציני באוטובוסים - זה היה צוואר בקבוק נוסף בשלבים הראשונים.

המחסור במקלעים ובמשקפות לסנקיסטים התבטא בלחימה בכך שאש תותחי הסנקים שלנו הייתה פחות יעילה, תיקוני אש היו פחות טובים, וכתוצאה הייה בזבוז תחמושת סנקים וסכנת השמדת סנקים בקרב. כל המערכת של הסנק לא ניתנה להפעלה בצורה המורכבת בהעדר משקפות. חוסר המקלעים גרם לנו לנפגעים רבים כי החי"ר של האויב היה בכמיות רבות והנשק היעיל ביותרנגדו היה צריך להיות המקלע - בעליה עלמערך חי"ר אויב חייבים להפעיל מקלעים המחסור המקלעים גרם לכך שהיו לעתים

נאלצים לירות בחי"ר האוייב בתותחים, ובעוזים ולזרוק רימונים מסווח קרוב.
היחה לסנקיסטים בעיה להספיק להרוג בהמוני החי"ר. הסנקים לא יכלו אפילו
להגן על עצמם כשנתקעו בחוך מערכי חי"ר של אוייב.

לדעתי העוצבות שלנו לא היו מושלמות באצפעי עשן שהיו פעם בתוך
היחידות - המדובר במגמות 81 ו-120, שמחוך נימוקים של תורת לחימה הוצאו
מהיחידות לפני המלחמה - וכאשר הסנקים שלנו הותקפו ע"י טילי נ"ט של
החי"ר המצרי - בהרבה מקרים אפשר היה לנצל את המרגמות הבינוניות והכבדות,
שהיו בשעתו בחטיבות, כדי ליצור מסך עשן ולא לאפשר לטילי האוייב להיות
יעילים. המרגמות היו יכולות לסייע גם באש - ומכיוון שלא היו מקרים
שהיחידות נשארן ללא סיוע - כי חן היו קשורות לקבלת סיוע מסוללות תותחים.
במסגרת הצמצומים בתקני כ"א הקטינו את מחלקות התכלה לכתות חבלה - וגם זה
פגע. בשעתו התנגדנו מאד לקיצוץ הזה.

ש"ת האמצעי היחידי שנשאר כנ"מ בשלבים הראשונים היו המקלעים שעל הסנקים
והנגמ"שים, אך זה לא היה מספיק. למעשה היינו משך כל המלחמה הנתיות
אווירית בגזרתנו. היה רק גרוד אחד נ"מ בטסה שתפקידו היה להגן על כל
המרחב. הורדנו אמנם לאוייב הרבה מטוסים, אך מטוסי אוייב פעלו בגדנו
וגרמו לנו הרבה אכידות משך כל הלחימה.

והעדות הוקראה לעד וחתם עליה, היום 30.1.74.

(-) אל"מ אלשור גדעון

(-) אל"מ (מיל) כרמי ישראל